

ΝΕΑ ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΤΣΑΝΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Διευθύνεται από Συντακτική Επιτροπή - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1990, ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 10

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1991

Όπου να 'ναι το 1990 θα μας φύγει. Ο καινούριος χρόνος στα πρόθυρα για τον ερχομό του. Ο απερχόμενος κάτι θα τον δίδαξε. Κάποιες εμπειρίες θ' αποκτήσαμε και που προστίθενται στις τόσες άλλες που το κύλισμα της ζωής τα χαρίζει. Αυτό το «κάτι» και τις «κάποιες», ας τα προσέξουμε για το Νέο Χρόνο το 1991. Κι ότι εξαρτάται από μας κι ότι βέβαια μπορούμε, ας τόχουμε κατά νουν στο κύλισμα το 1991. Να το περάσουμε πιο καλά. Και πρώτα - πρώτα στην υγεία, πούναι το πιο πολύτιμο αγαθό. Πολύ σοφά ο λαός λέγει: «Η γειά μη κάν' και χαίρουμι, η γειά και καμαρώνουν...». Ευχές μας λοιπόν σε όλους τους συμπατριώτες και γενικά σ' όλους τους συνανθρώπους ανά τον πλανήτη για «υγεία, χαρά, αγάπη, εκπλήρωση πόθων και ονείρων κι ότι ο καθένας ποθεί».

Όσο για τα χωριά μας, ευχόμαστε πάντοτε να βλέπουν καλύτερες μέρες. Αλλά και παντοτινά να τα θυμούμαστε και να κάνουμε ότι μπορούμε συλλογικά για αξιοποίησή τους. Κι όσο προσδεύουν, τόσο θα μας τραβούν και κοντά τους. Κι' αλήθεια δεν είναι καθόλου άσχημο έστω λίγες μέρες, ιδία το καλοκαίρι, να ζει κανένας κοντά τους. Θα πλημμυρίσει τόσες αναμνήσεις, θα χορταίνουμε δροσιά, οξυγόνο, ησυχία, ξεγνοιασιά. Αξέχαστο πάντοτε το πάτριο έδαφος έστω κι αν είναι φτωχό...

— Καλά Χριστούγεννα και καλό 1991 σας ευχόμαστε και πάλι, δηλαδή η εφημερίδα μας που είναι όλων μας φωνή των Κατσανοχωριών.

Ευχές στις νέες Κοινοτικές αρχές

Απ' τις 15 Οκτωβρίου έχουμε καινούργιες αρχές και στα χωριά μας. Έχουν επιλεγεί στις 14 του μήνα αυτού απ' τους χωριανούς τους για τη διοίκηση του αγαπητού σε όλους χωριού.

Πρόεδροι και σύμβουλοι θα αρκестθούν για εκτέλεση των καθηκόντων με ευσυνειδησία, αγάπη και με γνώμονα ότι το καλό θα μπορέσουν να φέρουν στα νόμιμα και δίκαια πλαίσια για προκοπή του τόπου μεμονωμένα αλλά και γενικά. Οι χωριανοί τους αναλώνουν πολλά. Και με τη βοήθειά τους βέβαια γιατί χωρίς αυτή τίποτα δεν μπορεί να γίνει.

Μπορεί προεκλογικά να υπήρξαν και έντονοι διαξιφισμοί. Μπορεί ακόμα να υπάρχουν και πικρίες. Αλλά θα πρέπει τώρα να κυριαρχεί η αγάπη, η βοήθεια. Ανθρώπινα όλα. Ας μη ξεχνάμε ότι δεν μπορούσε να είναι κι' όλοι νικητές. Ούτε βέβαια και ηττημένοι. Κι από τα δυο ξεπηδούν διδάγματα. Κι απ' τα δυο υποχρεώσεις. Απ' τους νέους άρχοντας θα πρέπει από δω και πέρα να πρυτανεύει η αγάπη κι ο σεβασμός προς όλους το ίδιο. Και προ παντός το συναίσθημα ότι η επιλογή αποτελεί βαρύ φορτίο για δουλειά.

Με τις σκέψεις αυτές ευχόμαστε στις νέες αρχές των 7 κοινοτήτων και 4 συνοικισμών καλή επιτυχία στο έργο τους ώστε ν' αποβεί καρποφόρο για τα χωριά και γενικά την περιοχή μας.

Τα «Νέα Κατσανοχωρίων» θάνα η φωνή τους και μαζί με τους Συλλόγους των ξενητεμένων και των Πολιτιστικών των κοινοτήτων θα βρίσκονται πάντοτε κοντά τους και θα τους βοηθούν σε κάθε ενέργεια και πρωτοβουλία για πραγμάτωση στόχων και σκοπών. Έτσι όλοι μαζί, τοπικές αρχές και κάτοικοι διαμένοντες στα πατρώα χώματα, αλλά και ξενητεμένοι θα κερδίσουμε την ατέλειωτη μάχη για ότι καλό μπορεί να γίνει για τα αγαπημένα μας τα ξακουστά Κατσανοχώρια. Τέτοιους αγώνες έδωσαν και οι πρόγονοί μας γι' αυτό και βλέπουμε την περιοχή μας ανθούσα και ξακουστή. Ασφαλώς θα φανούμε και πρέπει αντάξιοι τους, προσθέτοντας κάτι το παραπάνω. Απαραίτητο για τούτο η συνοχή όλων.

— Ζήτω τα Κατσανοχώρια!

75 εκ. δρχ. περίπου στα Κατσανοχώρια για έργα

«Χαράς Ευαγγέλια» και για τα Κατσανοχώρια. Στο πρόγραμμα ανάπτυξης του Νομού μας περιλαμβάνονται κι αυτά. Το ποσό που θα διατεθεί απ' την ΕΟΚ και το κράτος μας (τσοντάρει κι' αυτό κατά 20%) ανέρχεται σε 75 περίπου εκ. δρχ. Αρκετά σεβαστό λοιπόν. Κάτι

θα γίνει που θα δώσει ζωντάνια στην περιοχή μας.

Τα ποσά που θα δοθούν και τα έργα που θα γίνουν είναι:

● Αξιοποίηση χαράδρας Αράχθου 32 εκ. δρχ.

Συνέχεια στην 4η σελ.

ΟΙ ΕΚΛΕΓΕΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

Δημοσιεύουμε κατωτέρω τα αποτελέσματα των εκλογών στα χωριά μας —στις 14 Οκτωβρίου— για νέους προέδρους και συμβούλους.

Πρώτα καταχωρούμε τους συνδυασμούς σε κάθε χωριό, πόσους ψήφους έλαβαν και ποιοι ήταν οι αρχηγοί τους για Πρόεδροι.

Μετά καταχωρούμε τους εκλεγέντας Προέδρους και Συμβούλους. Όπου υπήρχαν δυο συνδυασμοί ή και τρεις, οι δυο τελευταίοι που είναι απ' τους 7, είναι απ' την μειοψηφία δηλ. απ' το συνδυασμό που ήλθε δεύτερος. Αυτοί οι δυο είναι ο ηγέτης του συνδυασμού για Πρόεδρος και σύμβουλος του που πήρε τους πιο πολλούς σταυρούς: Όπου υπήρχε και τρίτος συνδυασμός και στ' αποτελέσματα ήρθε «τρίτος» δεν εκλέγει κανέναν.

ΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ

ΑΕΤΟΡΡΑΧΗΣ:

Πρόεδρος Γερογιάννης Παναγιώτης: Συνδυασμός «Κοινοτική Δημοκρατική Συνεργασία» (120 ψήφους).

«ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ»: 36 ψήφους, Γερομυχάλης Παναγιώτης.

«ΠΡΟΟΔΟΣ»: 32 ψήφους, Μπασέκης Δημήτριος.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ:

«ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»: 431 ψήφους, Γκρέστας Άδων, Πρόεδρος.

«ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ»: 277 ψήφους, Τάτσης Αχιλλέας.

ΚΑΛΕΝΤΖΙ:

«Καλέντζι - Συμπαράταξη» 232 ψήφους, Νίκου Θεόδωρος, Πρόεδρος.

ΚΟΡΥΤΙΑΝΗ:

«ΕΝΟΤΗΤΑ» 91 ψήφους, Σκανδάλης Γεώργιος, Πρόεδρος.

ΠΗΓΑΔΩΝ:

«ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ»: 134 ψήφους, Μαγγιώρος Ιωάννης, Πρόεδρος.

«ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»: 117 ψήφους, Τάσης Χρήστος.

ΠΛΑΙΣΙΩΝ:

«ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ»: 182 ψήφους, Φλώρος Ευάγγελος Πρόεδρος.

«ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙ-

ΚΩΝ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ»: 165 ψήφοι, Τόλης Δημήτριος.

ΦΟΡΤΟΣΙΟΥ:

«ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ»: 155 ψήφοι, Τσόλαρος Αθανάσιος, Πρόεδρος.

«ΠΡΟΟΔΟΣ»: 125 ψήφους, Πάνος Χαρίλαος.

ΟΙ ΕΚΛΕΓΕΝΤΕΣ

ΑΕΤΟΡΡΑΧΗ:

Γερογιάννης Παναγιώτης, Πρόεδρος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Γιωτόπουλος Αλκιβιάδης, Τσώνης Χρήστος, Τζάλλας Σωτήριος, Γερομυχάλης Αχιλλέας, Γερομυχάλης Παναγιώτης, Μπασέκης Δημήτριος.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ:

Γκρέστας Άδων, Πρόεδρος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Κουτσογιάννης Δημήτριος, Οικονόμου Δημήτριος, Μαντέλης Μενέλαος, Μήτσος Βασίλειος, Τάτσης Αχιλλέας, Νικολός Ιωάννης.

ΚΑΛΕΝΤΖΙΟΥ:

Νίκου Θεόδωρος, Πρόεδρος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Πατερούσης Ιωάννης, Πανταζής Δημήτριος, Διαμάντης Κων/νος, Τάτσης Δημήτριος, Ντούρος Ιωάννης, Κοντοδήμος Δημήτριος.

ΚΟΡΥΤΙΑΝΗΣ:

Σκανδάλης Γεώργιος, Πρόεδρος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Αγαπίου Γεώργιος, Τζέτζος Σταύρος, Μποβαρέτος Δημήτριος, Μπουκουβάλας Χρήστος, Σούκης Ιωάννης, Μπάριμπας Ηρακλής.

ΠΗΓΑΔΙΑ:

Μαγγιώρος Ιωάννης, Πρόεδρος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Γκίκας Ελευθέριος, Κίτσος Θεόδωρος, Τάσης Βασίλειος, Σταύρου Ανδρέας, Τάσης Χρήστος, Μαγγιώρος Αναστάσιος.

ΠΛΑΙΣΙΑ:

Φλώρος Ευάγγελος, Πρόεδρος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Ιωάννου Βασίλειος, Σαφαρίκας Νικόλαος, Τσελίκης Στέφανος, Κούλιας Φώτιος, Τόλης Δημήτριος, Μπάριμπας Στέφανος.

ΦΟΡΤΟΣΙ:

Τσόλαρος Αθανάσιος, Πρόεδρος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Χριστογιώργος Παναγιώτης, Μπούρης Κων/νος, Βεδέκης Δημήτριος, Νιάρος Δημήτριος, Πάνος Χαρίλαος.

Κατσάνοι ευεργέτες

Ευλαβικό μνημόσυνο στη μνήμη τους

Γράφει ο συνταξ. δάσκαλος Κολιογιάννης Ηλίας

3ον

Κλείνοντας την έρευνά μας από τον προηγούμενη συνέχεια για το χωριό Αετορράχη με το συνοικισμό Λάζαινα, δεν μπορούμε παρά να θυμηθούμε με το γιορτασμό της 30 του Νοέμβρη, την επέτειο της απελευθέρωσης του χωριού Καλέντζι, αλλά και των άλλων Κατσανοχωριών από τον τούρκικο ζυγό. Τα υψώματα Ελληνικού και κυρίως της Αετορράχης, υπήρξαν θέατρο πολεμικών επιχειρήσεων και σε μια μάχη

μόνο στο παρεκκλήσι του Αγίου Νικολάου Αετορράχης, υπολογίζονται σε 200 περίπου οι νεκροί και τραυματίες. Και ακόμα, να θυμηθούμε ότι στην Αετορράχη φέρεται ότι καταστρώθηκαν τα πρώτα σχέδια για την εκπόρθηση του Μπιζανίου, όταν ο στρατηγός Σαπουτζάκης έστησε προσωρινά το στρατηγείο του στο χωριό Κορύτιανη. Γιατί, στην Αετορράχη λειτουργούσε στο σπίτι των Λουλαίων, κεντρικό γρα-

Συνέχεια στην 3η σελ.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΤΣΟΥΚΑΣ

(Δημοσιεύθηκε στον «Πρωινό Λόγο» Ιωαννίνων την 30/10/90)

Είναι αλήθεια ότι οι άνθρωποι, παρόλο που ζουν σε μια υλιστική εποχή των ανέσεων και της καλοπέρασης, δεν μπορούν να ξεχάσουν και τον Θεό και αισθάνονται οι περισσότεροι την ανάγκη να τον λατρεύουν. Όταν μάλιστα αυτή τη λατρεία μπορούν να τη συνδυάσουν και με μια απόλαυση της φύσεως, τότε ο πόθος γίνεται πιο έντονος. Μια τέτοια ευκαιρία μπορούν να δώσουν τα Μοναστήρια, που κατά κανόνα είναι χτισμένα σε μέρη απόκρημνα ή σε τοπία ειδυλλιακά, ώστε να διευκολύνουν μια καλύτερη προσέλαση της ψυχής προς το Θεό, μακριά από το θόρυβο και την οχλοβοή.

Στις 8 Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο, το Μοναστήρι της Τσούκας, στο Ελληνικό, γιορτάζει τη γέννηση της Θεοτόκου.

Οι προσκυνητές περνούν μέσα από το χωριό, που απέχει είκοσι χιλιόμετρα από τα Γιάννινα, ανεβαίνοντας μετά το δρόμο που οδηγεί στο δάσος του Μοναστηριού (με τα όμορφα κυκλάμινα κάτω από τα δέντρα την εποχή αυτή) και, φτάνουν στην κορυφή στο βουνάκι. Εκεί βρίσκεται το Μοναστήρι, περιμετρωμένο, με το γραφικό εκκλησάκι και τα κελλά, χτισμένο το 1190 (πριν 800 χρόνια) από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Ισαάκιο Άγγελο. Στο χείλος του γκρεμού του ποταμού Αράχθου, με θέα φοβερή και μεγαλόπρεπη, απέναντι από τους Χουλιαράδες. Αντικρίζοντας το χάος πάνω από το ποτάμι, μπορεί κανένας να δει αετό ή γεράκι να πετάει σε ύψος χαμηλότερο απ' ό,τι αυτός βρίσκεται.

Αλλά οι χριστιανοί δεν περιμένουν την ογδόη Σεπτεμβρίου μόνο για να επισκεφθούν τη Χάρη της. Όλο το καλοκαίρι κυρίως, αλλά και όλο το χρόνο, περνούν από το χωριό αμέτρητοι προσκυνητές, με αποκορύφωμα βέβαια την παραμονή και την ογδόη Σεπτεμβρίου.

Ο εργολάβος κ. Μπίντος, που έκανε διανοίξεις και ασφα-

τοστώσεις του δρόμου προς Τζουμέρκα, εκπληρώνοντας τάμα του προς την Παναγία, είχε την καλωσύνη, πριν δυό χρόνια περίπου, να κάνει διάνοιξη δρόμου μέσα στο δάσος που περιβάλλει το Μοναστήρι, τον οποίο και ασφαλοτόστωσε.

Κι' έτσι η ρόδα πηγαίνει πλέον ως επάνω, διευκολύνοντας και πολλούς ηλικιωμένους, που πριν δεν μπορούσαν να φτάσουν ως εκεί περπατώντας στο ανηφορικό μονοπάτι με τις πλακανίθρες.

Η κατασκευή του δρόμου μαθεύτηκε γρήγορα και τα αυτοκίνητα που επισκέφθηκαν φέτος το Μοναστήρι κατά τις μέρες που γιόρταζε, επιβατηγά Ι.Χ. και λεωφορεία, ακόμα και από μακριά, ήταν τόσο πολλά που δημιουργήθηκε μεγάλο πρόβλημα κυκλοφορίας. Και το ένα πρόβλημα φέρνει το άλλο.

Είναι πρώτα άμεση ανάγκη να διανοιχτεί ένας χώρος παρακρίσεων και για να γίνει αυτό χρειάζονται χρήματα.

Χρήματα ακόμα απαιτούνται και για να κατασκευαστούν απαραίτητα τουαλέτες για τον πολύ κόσμο. Αυτές όμως θέλουν άφθονο νερό και δεν υπάρχει εκεί παρά μία στέρνα, που το νερό της για την εποχή μας κρίνεται τελείως ανεπαρκές. Το Ελληνικό έχει τώρα, όπως και όλα τα Κατοανοχώρια, άφθονο και πολύ καλό και ελαφρύ νερό από τις πηγές της Κλίφκας. Για να πάει όμως στο Μοναστήρι χρειάζεται επέκταση του δικτύου ενός χιλιόμετρου περίπου και επέκταση των γραμμών της ΔΕΗ για να αντλείται και το νερό. Για όλα αυτά «δεν χρημάτων». Ας μη σκεφτούμε όμως τα χέρια ψηλά. Ούτε να καταφύγουμε σε κανέναν κρατικό προϋπολογισμό, τη σημερινή μάλιστα εποχή της λιτότητας. Οι χριστιανοί προσκυνητές είναι εδώ. Διάχυτοι είναι η γνώμη στους προσκυνητές ότι οι εισφορές στο Μοναστήρι είναι ικανοποιητικές, ώστε να επαρκούν για να γίνουν όλα τα αναγκαία και εξωραϊστικά έργα που θα εξυψώσουν αυτόν

το χώρο λατρείας και θα χαρίσουν στους χριστιανούς και έναν τόπο αναψυχής και αγαλλιάσεως. Και το παράπονο των κατοίκων του Ελληνικού είναι ότι δεν υπάρχει, όπως παλιά, εκκλησιαστική επιτροπή από κατοίκους του χωριού, που να διαχειρίζεται και να αξιοποιεί σωστά τις εισφορές των πιστών και τις δωρεές που ασφαλώς θα υπάρχουν, προκειμένου να γίνουν συγκεκριμένα και απαραίτητα έργα.

Και αίτημά τους και παράκληση προς την Μητρόπολη Ιωαννίνων, είναι να διορίσει έντιμους και ζηλωτές επιτρόπους από το χωριό, αλλά γιατί όχι, θα έλεγα, να βρεθεί και ένας ευσεβής γέροντας, αξιοποιώντας έτσι και μια ευκαιρία για πνευματική προσφορά της Εκκλησίας.

Γιατί εδώ υπάρχουν και το μεγάλο πλεονέκτημα ότι με μικρή διαδρομή, έρχεται κανένας γρήγορα σε επαφή με τη φύση και τα μεγαλεία της.

22/10/90

Βαγγέλης Μαντέλος

τ. Διευθυντής Κατ/τος
Εθνικής Τραπεζής

Στις 30 Σεπτεμβρίου 1990

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ ΤΟ ΠΑΡΚΟ «ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΑΤΣΑΡΗ»

Η ομιλία της χήρας του αιμνήστου ευεργέτη

Όπως και στο προηγούμενο φύλλο γράφαμε, με τη δωρεά στο Δήμο Ιωαννίνων του αιμνήστου συμπατριώτη μας από το Καλέντζι Χρήστου Κατσάρη, δημιουργήθηκε στην πρωτεύουσα του Νομού μας και γενικά της Ηπείρου, ωραιότατο πάρκο στην παραλία, ονομαζόμενο «Πάρκο» και «Μάτι» που θα στολίζει τα Γιάννινα μας που όλοι μας σχεδόν οι Κατσάρηδες πρωτοταξιδέψαμε. Τα εγκαίνια του θαμνασίου αυτού πάρκου και τα αποκαλυπτήρια του μεγάλου ευεργέτη έγιναν απ' το Δήμο στις 30 Σεπτεμβρίου 1990. Παραβρέθηκαν η Δημοτική Αρχή, με επικεφαλής το Δήμαρχο κ. Φίλιο, άλλοι επίσημοι και πλήθος κόσμου. Επίσης ύστερα από πρόσκληση τιμής ένεκεν παρέστη και η χήρα του αιμνήστου ευεργέτη κ. Μαρία Χρήστου Κατσάρη. Το Συλλόγο μας εκπροσώπησε ο Πρόεδρος γιατρός Χρήστος Γεραλέξης, πλαισιούμενος από τον Γεν. Γραμματέα του Συλλόγου συνταξιούχο δάσκαλο Νικόλαο Τσιναίο, τον καθηγητή Ιωάννη Β. Πατερούση, μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου και ομοχώριο του ευεργέτη, ως και πολλοί άλλοι πατριώτες.

Την γενέτειρα του μεγάλου μας πατριώτη εξεπροσώπησε ολόκληρο το Κοινοτικό Συμβούλιο, κάτοικοι διαμένοντες στο Καλέντζι και διαμένοντες στα Γιάννινα με επικεφαλής τον πρόεδρό τους Θεόδωρο Νίκου και τον Πρόεδρο του Πολιτιστικού Συλλόγου Καλεντζιώτη Ιωάννη Ανδρ. Πατερούση. «Ο σύζυγός μου ακολουθώντας την παράδοση των συμπατριωτών

ΝΕΑ ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ

ΔΙΑΘΕΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ
ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ

Επειδή πολλοί συμπατριώτες μας ενδιαφέρονται να χτίσουν σπίτι στο χωριό τους και επειδή για το σκοπό αυτό στερούνται ιδιόκτητων οικοπέδων, μας ζήτησαν να ερευνήσουμε το θέμα και να εξακριβώσουμε αν υπάρχει τρόπος ικανοποίησης του αιτήματός αυτού.

Υστερα από επίσκεψη στη Νομαρχία και στο αρμόδιο τμήμα Τοπικής Αντίσης πληροφορηθήκαμε ότι, από τις διατάξεις του αρθ. 232 του Α.Κ. Κώδικα (Π.Δ. 323/89). Παρέχεται η δυνατότητα στα κοινοτικά συμβούλια να εκπιούν απευθείας και χωρίς δημοπρασία οικοπέδα τους (Κοινοτικά) σε άστεγους και οικονομικά αδύνατους κατοίκους. Η αξία των ανωτέρω οικοπέδων ανέρχεται στο 1/4 τουλάχιστον της τρέχουσας αξίας τους και καταβάλλεται σε πέντε ετήσιες δόσεις.

Απευθυνόμενοι λοιπόν όλα τα κοινοτικά συμβούλια των χωριών της περιοχής μας και τα παρακαλούμε σε εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων να εξετάσουν τις περιπτώσεις άστεγων δημοτών τους, που επιθυμούν να χτίσουν σπίτι στο χωριό, και να προβούν στις ανάλογες ενέργειες, γιατί πιστεύουμε ότι έτσι θα συμβάλουν στην αναβάθμιση των χωριών μας αλλά και θα ικανοποιήσουν την επιθυμία των δημοτών τους να αποκτήσουν δικό τους σπίτι στο χωριό που γεννήθηκαν.

ΝΕΑ ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ

Στήλη του Υγειονομικού

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΡΙΠΠΗΣ

του γιατρού Χρ. Γεραλέξη

Τέτοιο καιρό πριν από ένα χρόνο είχα δημοσιεύσει στην εφημερίδα μας «Ν.Κ.» ένα άρθρο περί γρίππης γενικά, ήτοι περί του ιού γρίππης, περί των ιών γενικά και για την πρόληψη και θεραπεία της.

Επειδή ενέχει σοβαρότητα το θέμα αυτό και είναι πάντα επίκαιρο στη χώρα μας και σε όλον τον κόσμο, γιατί κάθε χρόνο αποτελέσει μια μόνιμη και σοβαρή, μερικές φορές, απειλή της υγείας μας, γι' αυτό επαναλαμβάνω σήμερα λίγα περί του θέματος αυτού και κυρίως επιγραμματικά θέλω να τονίσω τα κυριότερα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουμε κατά της αρρώστιας αυτής.

Πρώτα επαναλαμβάνω, καθώς είναι και γνωστό, ότι ο ιός της γρίππης εμφανίζεται και δρα κυρίως κατά το διάστημα από Οκτώβριο έως τα τέλη Μαρτίου, ή ως το τέλος Απριλίου και ότι οι ιοί της γρίππης είναι διαφόρων ειδών. Ο ιός που προκαλεί την ενδημική (ντόπια) μορφή που είναι ελαφράς μορφής και οι περιοδεύοντες ιοί, που εμφανίζονται κατά περιόδους, ανά τριετία ή πενταετία, που περιοδεύουν σε όλο σχεδόν τον κόσμο και είναι βαρύτερας μορφής, με ψηλά πυρετό, έντονο βήχα, κεφαλαλγία, έντονο και ενοχλητικό από την κοιλιά και από όλο το πεπτικό σύστημα, ανάλογα με την εντόπιση του ιού, οπότε έχουμε την πνευμονική μορφή, τη νευρική και την γαστρική ή εντερική μορφή γρίππης και είναι και μεγαλύτερας διάρκειας.

Τα μέτρα τα οποία πρέπει να λαμβάνουμε και κυρίως οι μεγάλες ηλικίες και όσοι πάσχουν από χρόνια νοσήματα, ιδίως από το αναπνευστικό ή το κυκλοφοριακό, είναι τα εξής:

1) Όχι παραμονή για μεγάλο διάστημα σε υγρό και ψυχρό περιβάλλον, ιδίως κατά το διάστημα

του φθινοπώρου και τον χειμώνα, που κυκλοφορεί ο ιός και τότε προδιαθέτουμε τον οργανισμό, ώστε να είναι δηλ. πιο ευαίσθητος.

2ον) Να προσέχουμε όταν είμαστε ιδρωμένοι να μην καθόμαστε στα ρεμάτα.

3ον) Να αποφεύγουμε όσο το δυνατόν πολυσύχναστα κέντρα όπου μπορεί να έλθουμε σε επαφή με γριππιόντες, καφενεία, κέντρα ψυχαγωγίας κ.λ.π.

4ον) Να τρώμε καλά από όλα τα φαγητά και ιδίως πολλά φρούτα, που έχουν πολλές βιταμίνες Α και C που είναι αντιμικροβιακές και αυξάνουν την άμυνα του οργανισμού. Περιέχονται σε αβγό στα σε όλα τα φρούτα και ιδίως στα εσπεριοειδή (πορτοκάλια, μανταρίνια, γκρέιπ φρουτ, λεμόνια κ.λ.π.) στα χόρτα ιδίως τα άβραστα, στα καρότα, στα κρεμμυδάκια, τα αυγά, το γάλα, το μπουρνέλαιο κ.λ.π.

5ον) Να κάνουμε 10-15 λεπτά την ημέρα ή μέρα παρ' ημέρα γυμναστική, πρωί ή απόγευμα πριν το φαγητό ή 3 ώρες μετά το φαγητό.

6ον) Να εφαρμόζουμε πρόγραμμα αναπαύσεως, να ξεπαλύνουμε λίγη ώρα το μεσημέρι και

7ον) Να κάνουμε το αντιγριππικό εμβόλιο, το οποίο αποδείχθηκε αποτελεσματικό. Το αντιγριππικό εμβόλιο πρέπει να το κάνουν οι περιπτώσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω, που έχουν χρόνια νοσήματα και οι υπερηλικείς και πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο γιατί βαστάει μόνο ένα χρόνο περίπου και κατά το διάστημα από 1ης Σεπτεμβρίου ως τέλη Οκτωβρίου, το πολύ ως τέλη Νοεμβρίου, πριν αρχίσουν οι μεγάλες γρίππες.

Το εμβόλιο δεν πρέπει να γίνεται όταν το άτομο έχει πυρετό, αν έχει αλλεργία ή είναι πολύ αλλεργικό, αν πάσχει από δερματική πάθηση, ή παρουσιάζει κάποιον σοβαρό τραυματισμό.

Συνδρομηταί

Σκουφης Αθανάσιος	1.000
Καράς Νικόλαος	1.000
Σύλλογος Καλεντζίου	10.000
Κίτσου Άννα	1.000
Χήρας Γεωργίου	1.000
Κωστούλας Νικόλαος	1.000
Μανόπουλος Παναγιώτης	3.000
Λέντζης Ζωίτσα	1.000
Τσαχερίστα-Γεωργίου Σοφία	1.000
Τσαχερίστα-Γραμματικοπούλου Κλεονίκη	1.000
Καλλής Δ. Χρήστος	5.000
Μακρής Χρ. Νικόλαος	5.000
Καραούζας Ευάγγελος	3.000
Σκανδάλης Γεωργίου	1.000
Πανταζής Σταύρος	5.000
Γεραλέξης Χρήστος	2.000
Τσιναίος Νικόλαος	2.000
Καραούζας Νικόλαος	1.000

Στο Νίκο τον Παπανικολάου
Πιλέ μου ξάδερφε δεν τόξερα,
χαμπάρι δεν το πήρα
πως σ' έφεραν στο φέρετρο
Νίκο μου απ' την Αθήνα...

Πιλέ μου δεν σε συνόδεψα
στη τελευταία σου κατοικία...
απ'... μπέ φίλ σου έδωσα
μπέ παραγγέλια...

Παιδιά κι εγγόνια πόνεσαν
και κλάψαν το χαμό σου,
μα πιο πολύ απ' όλους
Νίκο μου η σύζυγός σου...
Ξάδερφε, αγά ή γρήγορα
κι εμείς αυτού θαρθούμε,
επειδή που δεν θάρθουμε
είν' αυτοί που δεν γεννιούνται...

Και ίσως... ίσως από μας
να 'ναι οι πιο τυχεροί...
Αιωνία σου, γιλέ μου η μνήμη
και το χόμα σου νάναι ελαφρύ...
Φαίδρα Νούτσου

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΥΣΗ

Του δάσκαλου ΒΑΣ. ΜΠΕΝΕΚΟΥ
Εισήγηση Ιατρού Χ. Γεραλέξη

Με την άδεια του φίλου μου κ. Βασ. Μπενέκου, κάνω μια εισήγηση επί του άνω θέματος, επειδή τόσο πολύ με ενδιαφέρει και με συγκινεί.

Ένα από τα ζητήματα που στην περιφέρειά μας δυστυχώς ακόμη παραμένουν άλυτα, είναι και η απομάκρυνση ή η καταστροφή των σκουπιδιών. Βέβαια δεν είναι η κατάσταση που υπήρχε κάποτε, αλλά σήμερα είναι διαφορετικές οι απαιτήσεις. Πολλοί Πρόεδροι με πρωτοβουλία του Προέδρου Αετογρόχου που είναι και Πρόεδρος της Τοπικής Ένωσης Προέδρων Κοινοτήτων του Νομού μας κ. Πάνου Γεωργιάννη, κατέβαλαν προσπάθειες με την ευκαιρία της ιδρύσεως Συνδέσμου Υδρεύσεως Κλίφκας να συμπεριληφθεί και Σύνδεσμος αποκομιδής των σκουπιδιών αγοράζοντας ή νοικιάζοντας απορριματοφόρο αυτοκίνητο, αλλά δεν έφεραν αποτέλεσμα ακόμη. Πρόκειται υπό τις σημερινές συνθήκες για ένα σοβαρό θέμα γιατί έχει άμεση σχέση με την υγεία μας και τον τουρισμό. Επί των ημερών μου σαν αγροτικού ιατρού, ύστερα από πολλές προσπάθειες είχα πετύχει να διαλυθούν οι «σωροί» των σκουπιδιών που ήταν έξω από τα σπίτια σε πολλά σημεία στο κάθε χωριό. Έδινά οδηγίες να μεταφέρονται τα σκουπίδια με το φουσκί στο χωράφι να γίνονται και λίπασμα. Για λίγες μέρες να συγκεντρώνονται σε μια άκρη περιτοιχισμένη κάπου στον κήπο. Έτσι φαινομενικά τουλάχιστον παρουσιάζονταν τα χωριά μέχρι και σήμερα καθαρά και να λάμπουν πολλές φορές από καθαριότητα. Τί είχε γίνει όμως και ιδίως τα τελευταία χρόνια. Οι σωροί μεταφέρθηκαν έξω από το χωριό 100 ως 200 μέτρα, σε ρεματιά ή σε λαχανάδια, δημιουργώντας εκεί ένα αηδιστικό θέαμα, από κατεβασίες σκουπιδιών παντός είδους και νέες εστίες μολύνσεως και απειλής της υγείας.

Ο τακτικός συνεργάτης και φίλος μας συντάχως δάσκαλος κ. Βασ. Μπενέκος, αφού κάνει σχετική εισαγωγή περί της σοβαρότητας του ζητήματος, δίνει μια λύση στο πρόβλημα αυτό, που όσο και αν φαίνεται πρόχειρη, είναι πάρα πολύ καλή, εύκολη και φτηνή στα κάθε βαλάντιο. Ας τον ακούσουμε: «Μετά από πολλές σκέψεις και πειραματισμούς έφτασα σε καλό τέλος. Και να τι έκανα: Πήρα ένα παλιό βαρέλι απ' αυτά που μαζεύουμε νερό, ανοίχτο από το ένα μέρος και κλειστό από το άλλο. Στο κλειστό μέρος και στη μέση ανοίξα με κοπίδι μια τρύπα διαμέτρου τριάντα περίπου εκατοστών. Πήρα τότε δύο τσιμεντόλιθους και τους τοποθέτησα στερεά στη γωνία ενός απόμικρου χώρου κοντά στο σπίτι. Ψηλά στους τσιμεντόλιθους ή και άλλων λιθαριών, έβαλα το βαρέλι με την κάτω τρύπα που ανοίξα ανάμεσα στους δύο τσιμεντόλιθους και σε ύψος είκοσι με τριάντα εκατοστά από το έδαφος. Πήρα ένα

πάσλο ξύλινο ή σιδερένιο και αφού το μέτρησα από το έδαφος μέχρι ακριβώς την επάνω επιφάνεια του βαρελιού, το έκοψα, το πέρασα στη μέση στο βαρέλι, και ακριβώς στη μέση της κάτω τρύπας μέχρι το χόμα κάτω. Από πάνω μπορώ τώρα να βάζω το καπάκι, οποιoδήποτε καπάκι, αρκεί να μη πηγαίνει νερό μέσα. Κάθε μέρα όσα απορρίματα συγκεντρώνει η οικογένεια τα ρίχνει μέσα στο βαρέλι και το κουλώνει. Αυτά συνήθως τώρα πέφτουν μέσα στο βαρέλι και γύρω από τον πάσλο. Όταν τώρα το βαρέλι γεμίσει που αυτό γίνεται συνήθως στις δέκα με δεκαπέντε μέρες, τότε βάζουμε κάτω από το βαρέλι πρώτα κάμποσα παλιόχαρτα, εφημερίδες και λοιπά άλλα, τότε τραβάμε τον πάσλο και το καπάκι, και ταυτόχρονα ρίχνουμε στην ανοιχτή τρύπα ένα κουτάκι πετρέλαιο το οποίο φθάνει και περνά στην κάτω τρύπα διαβρέχοντας τις σακκούλες στο πέρασμά του αλλά και τα χαρτιά στη βάση του βαρελιού απ' έξω και ανάμεσα στις δύο πέτρες. Τώρα με τον αναπτήρα βάζουμε φωτιά στα βρεγμένα από το πετρέλαιο χαρτιά η οποία φωτιά τώρα αρχίζει να ανεβαίνει με δύναμη και βούη σ' όλο τον κενό χώρο και αρχίζουν έτσι να καίγονται οι σακκούλες με τα απορρίμματα. Σε λίγη ώρα όλα τελειώνουν. Όταν κρυώσει το βαρέλι με ένα ξύλο το καθαρίζουμε μέσα και όσα έχουν πέσει από κάτω και το ξανατοποθετούμε στη θέση του. Αρχίζοντας πάλι από την αρχή συνεχίζουμε με την ίδια τακτική. Θα θεωρηθεί παράληψη μου αν δεν σας τονίσω πως στα απορρίματα κάνω μια κάποια διαλογή. Τα περισσότερα από σκουπίδια από φρούτα και λαχανικά που δεν καίγονται εύκολα, τα ρίχνω αυτά καθαγιασμένα σ' έναν ανοιχτό μικρό λάκκο που έχω ανοίξει μόνος μου σε κάποια γωνιά του ελεύθερου χώρου μου, στον κήπο. Στις δυο - τρεις μέρες ή και όποτε θέλω ρίχνω πάνω απ' αυτά και λίγο χόμα και τα σκεπάζω. Όταν αυτός πελώρις, ανοίγω άλλον παραπέρα. Να γνωρίζω μόνον ότι αυτά όλα σπάζουν και γίνονται φουπόχωμα υπέροχο για τα λουλούδια του σπιτιού. Καί αυτόν τον τρόπο δεν μένουν στο σπίτι ή και έξω ακόμα παρά μόνο λίγα μεταλλικά κουτιά και αυτά μισοκαμένα. Και γι' αυτά κάπου θα βρεθεί χώρος, όχι όμως σε χώρο ανοιχτό και χρήσιμο. Καί αυτόν τον τρόπο έλυσα το πρόβλημα των απορριμμάτων του σπιτιού μου και μάλιστα κατά τον καλύτερο τρόπο. Χωρίς δαπάνες, χωρίς κόπους, χωρίς ταλαιπωρίες αλλά και χωρίς να ενοχλώ κανένα από γείτονους και χωριανούς. Καί αυτόν τον τρόπο μπορεί η Νομαρχία με εργοκλή της να συστήσει στους προέδρους των Κοινοτήτων και αυτοί με τη σειρά τους στους κατοίκους των Κοινοτήτων των, το απλό αυτό σύστημα καταστροφής των απορριμμάτων.

Από τις δραστηριότητες των Αδελφοτήτων μας στην Αθήνα ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

« Η Τ Σ Ο Υ Κ Α »

Έτσι ονομάσαμε φέτος την εκδήλωση, που διοργάνωσε η Αδελφότητά μας, στο ΒΕΑΚΕΙΟ θερινό θέατρο του Πειραιά, στις 15 Σεπτεμβρίου 1990, για δεύτερη χρονιά.

Στο πλαίσιο πολιτιστικές παρουσίες του Δήμου Πειραιά, η συμμετοχή μας, σαν Αδελφότητα Συγχωριανών Ελληνικού Ιωαννίνων «Η ΤΣΟΥΚΑ», με μια βραδιά δημοτικού τραγουδιού και χορού, έδειξε ότι στην εποχή που όλα φθείρονται και υποτιμώνται, η λαϊκή παράδοση, η γνήσια έκφραση της χαράς και της λύπης, του γέλιου και του κλάματος του λαού μας, όπως αυτά τα έζησε και τα νιώθει ακόμα ο λαός μας, και ειδικότερα ο αγροτικός κόσμος της υπαίθρου, απ' όπου εμείς καταγόμαστε, έχει αναμμένη μια σπίθα, από την παλαιά φωτιά της, μια σπίθα που δεν θέλει αγώνα ή πολλή δουλιά, αλλά μόνον μεράκι και θέληση, ένα ελαφρύ αεράκι για ν' ανάψει, να μεγαλουργήσει, να ενθουσιάζει, να συγκινήσει και να μεταδοθεί με αυθορμητισμό στον κόσμο μας, από τον μικρότερο, μέχρι τον μεγαλύτερο, με τις θύμψεις.

Κάνουμε πράγματι μια προσπάθεια, όχι για να επαινεθούμε ότι είμαστε η μόνη Αδελφότητα της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας, που τόλμησε να διοργανώσει κάτι τέτοιο, αλλά γιατί πιστεύουμε ότι η παράδοση του λαού, εκφρασμένη με τη δημοτική μας μουσική και το χορό, όπως καταγράφονταν τότε και εκφράζονται σήμερα, με τέτοιες εκδηλώσεις, όχι μόνον δεν πρέπει να μαραχθεί και να λησμονηθεί, αλλά να μην είναι συστατικά που αλλιώνονται στο χρόνο, αλλά να βρει την πραγματική διάσταση, σαν έκφραση, να αγαπηθεί, να διασχεδαστεί, να ευαισθητοποιήσει, να διδάξει. Να ζήσει.

Να ζήσει να θυμίζει σε μας και στον κόσμο μας, τα έθιμα, τις συνήθειες και τον τρόπο ζωής του απλού χωριότη, του βιοπαλαιστή, του δουλεψάρη της γης, του βοσκού του βουνού και του κάμπου, τις χαρές και τις λύπες του.

Αλλά κυριώτερα, θέλουμε να κεντρίσουμε τους νέους μας, τουλάχιστον με αυτές τις εκδηλώσεις που μαζικοποιούνται σε μεγάλους χώρους, να αγγίξουν τη λαϊκή μας παράδοση, μέσα από τη δημοτική μας μουσική και το δημοτικό χορό, να γίνουν οι συνεχιστές της.

Νομίζουμε ότι οι νέοι μας

έχουν να ωφεληθούν και να πάρουν πολλά στοιχεία ηθικής, κοινωνικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, τέτοια που θα είναι όμοια με την κοινωνική τους δομή και το κοινωνικό τους περίγυρο. Τα νέγρικα τζαζ και νευρικοί ξενόφερτοι χοροί δεν ταιριάζουν στη ράτσα τη δική μας. Φιλοδοξούμε αυτή η εκδήλωση, που διοργανώθηκε για δεύτερη χρονιά φέτος, να γίνει ΘΕΣΜΟΣ, γιατί πιστεύουμε στην διάσωση και την διάδοση της πολιτιστικής μας παράδοσης, χωρίς αυτό να σημαίνει επιστροφή σε ξεπερασμένες μορφές, που χάνονται στο χρόνο. Η μουσική μας παράδοση δεν πρέπει να είναι μόνο μέσο διασκέδασης της τρίτης ηλικίας, που γαλουχήθηκε μ' αυτή, αλλά αμυντικό τείχος στην συνήθεια των νέων να διασκεδάζουν μόνο στις ποτ.

Προσπαθούμε να δώσουμε στους νέους, τη μουσική και το χορό, σε παραδοσιακό χρώμα, τέτοιο που σίγουρα θα αγαπήσουν όταν πλαισιώνουν τις εκδηλώσεις μας, γιατί η δημοτική μας λαϊκή μουσική και ο χορός, είναι εντέχνως καλλιτεχνήματα, περνώντας από γενέα σε γενέα και από λαϊκό καλλιτέχνη σε λαϊκό καλλιτέχνη, που σχεδόν έχουν τελειοποιηθεί και προσφέρουν γνήσια ακούσματα και υπέροχες φηγούρες.

Θέλουμε ακόμα με τις εκδηλώσεις μας αυτές, να φέρουμε το δημοτικό μας τραγούδι και το λαϊκό μας χορό, κοντά στον κόσμο, γιατί πολλοί και ιδίως οι νέοι, δεν το έχουν εκτιμήσει σαν γνήσια λαϊκή παράδοση, αλλά μόνον σαν μέσο διασκέδασης. Και όμως, είναι οι ρίζες μας. Είναι η πηγή όλης της δημοτικής μας μουσικής. Είναι η παραδοσιακή Ελληνική Μουσική.

Στην προσπάθειά μας αυτή, παρουσιάσαμε, καλλιτεχνικά μουσικά συγκροτήματα και χορευτικά, από πολλά διαμερίσματα της χώρας, για να αντιπροσωπεύσουν και τις διάφορες ποικιλίες της δημοτικής μουσικής και του χορού, που είναι ανεξάντλητα. Στις καλοστημένες, με τον τρόπο αυτό, σαν συναυλίες, σε ανοικτά θέατρα, εκδηλώσεις, παρουσιάζονται πιο αυθεντικά και παραδοσιακά τα τραγούδια και οι χοροί, για να ξεφύγουμε από τα κακοφτιαγμένα πανηγύρια και κατά παραγγελία εκτελούμενα.

Το μεγαλύτερο μέρος της συναυλίας, κάλυψε το δημοτικό Ηπειρώτικο τραγούδι, όχι μόνο γιατί εμείς είμαστε Ηπειρώτες,

αλλά και γιατί πιστεύουμε ότι το Ηπειρώτικο δημοτικό τραγούδι και μεγάλη ποικιλία έχει και πολύ καλλιτεργμένο είναι.

Ηπειρώτες και οι περισσότεροι φίλοι της δημοτικής μουσικής, που ήρθαν να απολαύσουν τη συναυλία μας, ευτυχώς πολ-

λοί, γέμισε σχεδόν το μεγάλο θέατρο ΒΕΑΚΕΙΟ του Προφήτη Ηλία Πειραιά. Του χρόνου ελπίζουμε να μη χωράμε στο θέατρο αυτό και να ψάχνουμε για «ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥΣ».

Κ. Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Πρόεδρος Δ.Σ. Αδελφότητας

Με αποχαιρετιστήρια εκδήλωση:

ΩΡΑΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΑΙΔΟΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΤΙΑΝΗ

Κάθε καλοκαίρι μεγάλος είναι ο αριθμός παιδιών ξενιτεμένων που έρχονται στα χωριά τους ή με τους γονείς, ή με τους παπούδες και γιαγιάδες. Προτιμούν το βουνό, αλλά και να ζήσουν στα χρώματα των γονιών των.

Τέτοια επίσκεψη κάθε χρόνο γίνεται και στην Κορύτιανη Κατσανοχωρίων που για δυο μήνες περίπου παίρνει ζωντάνια απ' τον παιδόκοσμο με φωνές, τρεχάλες, τραγουδία κ.λπ. Φέτος τα παιδάκια αυτά περί τα 40, πριν αναχωρήσουν για τους τόπους διαμονής τους καθώς το καλοκαίρι τελειώνει και ανοίγουν τα σχολεία, πραγματοποίησαν με πρωτοβουλία τους αποχαιρετιστήριο εκδήλωση.

Έγινε στο μεγάλο πλακόστρωτο προαύλιο της εκκλησίας όπου ο πλάτανος το σκεπάζει με σκιά και περιελάμβανε σκετες, τραγουδάκια, χορούς κ.ά. Την παρακολούθησαν όλοι οι κάτοικοι του χωριού, που ένωσαν στιγμές συγκίνησης για την αγάπη των βλασταριών τους στο χωριό των προγόνων τους.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε:

1. Δημοτικό τραγούδι (χορός).
2. «Ο Κοκοβός» (σκετες).
3. Ξένο χορευτικό («The right stuff»).
4. «Μαρία-Μαρία» (σκετες).
5. Δημοτικό τραγούδι (χορός).
6. «Ο φίλος μου ο Αμερικάνος» (σκετες).
7. Δημοτικό τραγούδι (χορός).

Η κατάρτιση του και η εφαρμογή στην εντέλεια έγινε απ' τον ίδιο τον παιδόκοσμο και είναι:

Φωτεινή Καρρά, Αθηνά Μπακούλη, Έλενα Δέρβα, Κλειώ Βολανίου, Αναστασία Βολανίου, Τάσος Αναστασίου, Γιάννης Δασκαλάκης, Θανάσης Σκούφης, Θεόδωρος Αναστασίου, Ηρακλής Σαρράβας, Νίκος Μπακούλης, Σκλιβανίτης Πέτρος.

Μουσική: Έλενα Σκούφη.

Φωτισμός: Έλενα Σκλιβανίτη.

Για την επίπλωση αυτή η εφημερίδα των Ιωαννίνων «Πρωινή Νέα» δημοσίευσε το παρακάτω σχόλιο με καταχώρηση και φωτογραφία απ' το χορό:

«Από τα παιδιά της Κορύτιανης μπόρεσαν οι μεγάλοι του χωριού, να πάρουν κάποια μαθήματα για αγάπη, ομόνοια, κοινή δουλειά, υψηλούς στόχους, συναισθηματική και τη χαρά της δημιουργίας.

Η παραπάνω φωτογραφία, είναι από τις εκδηλώσεις που τα παιδιά αυτά έτοιμασαν μόνα τους στα πλαίσια του φετινού πανηγυριού στο χωριό τους.

Μικρά παιδιά, ως 15-16 χρονών έγραψαν και σκηνοθέτησαν σκετες, τα επένδυσαν με μουσική, έδωσαν μια βραδιά με πλήρες καλλιτεχνικό πρόγραμμα μεγάλων αξιώσεων! Τόσο συγκίνησαν τον κόσμο, που οι χωριανοί προσέφεραν για το ταμείο τους διακόσιες δέκα χιλιάδες δραχμές!!!

Και είναι να τα χαιρέσαι αυτά τα δημιουργικά νιάτα, που τα Καλοκαίρια δίνουν στα χωριά τους όπου γυρίζουν σαν τα χελιδόνια τη δροσιά της νύχτας τους και την ελπίδα ότι το χωριό, δεν θα πεθάνει ποτέ στη συνειδητή τους, αφού εκεί αποκοτούν τις εμπειρίες που θα σημεδεύουν τη ζωή τους.

Είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε αυτά τα παιδιά της Κορύτιανης των Κατσανοχωρίων, μέσα σ' αυτή τη δημιουργική φάση των Καλοκαιρινών τους διακοπών κι απ' την Ψυχή μας βγήκε η ευχή, όπως κι απ' την καρδιά όλων των συγχωριανών τους, γονέων και συγγενών τους, ΠΑΝΤΑ να δημιουργούν και ΠΑΝΤΑ να δίνουν χαρά στους γύρω τους και περιεχόμενο στη ζωή τους.

ΝΕΑ ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ

Εμβάσματα - Αλληλογραφία
Ν. Τουνάβος, Στ. Λάμπρου 26
453 33 - Ιωάννινα

Φωτοστοιχειοθεσία - Σελιδοποίηση
Δέσποινα Καπρινιώτη
Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Κ. Χήτας, Τζαβέλλα 25

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΠΡΟΠΗ
Χρ. Γεραλέξης, Γεωργ. Χήτας
Νικ. Τουνάβος, Ι. Ντούρος

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΟΡΥΤΙΑΝΗ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στα Γιάννινα έγινε η βάπτισμα του υιού του ζεύγους Δημήτρη και Σπυριδούλας Δημητρίου, καθηγητού βιολογίας και νηπιαγωγού που έλαβε το όνομα Χρήστος. Ο νεοφώτιστος είναι γέννητος του γιατρού Χρήστου Γεραλέξη.

— Στην Κορύτιανη και στον Άγιο Σωμάν την ημέρα του πανηγυριού έγινε η βάπτισμα του υιού του αξιωματικού Γιάννη Παπά. Του δόθηκε το όνομα Κωνσταντής.

— Στα Γιάννινα έγινε η βάπτισμα της κορούλας του Χρήστου Ν. Μπουκουβάλα που της δόθηκε τ' όνομα Μαρίνα.

ΓΑΜΟΙ

Στην Αθήνα έγιναν οι γάμοι της κόρης του Σωκράτη Σούκη (απ' την Κορύτιανη) Τουλίστας.

— Επίσης στην Αθήνα έγιναν οι γάμοι του δασκάλου Χρήστου Μπουκουβάλα υιού του Δημητρίου Μπουκουβάλα απ' την Κορύτιανη που είναι μόνιμα εγκατεστημένος από χρόνια στην Αμφιλοχία.

— Στην Πάτρα τελέστηκαν οι γάμοι της κόρης του Γιάννη Στασινού, Χριστίνας που από χρόνια είχε εγκατασταθεί στην Πάτρα. Η καταγωγή του είναι απ' την Κορύτιανη και αυτού και της σύζυγου του Ελένης το γένος Χρήστου Σιατήρη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στην Άρτα η σύζυγος του Χρήστου Τζέτζου (απ' την Κορύτιανη) Μερόπη που κατάγονταν απ' την Αετοράχη.

— Στα Γιάννινα πέθανε η Αντιγόνη Μπουβαρέτου που κατάγονταν απ' την Κορύτιανη και διέμενε μόνιμα στα Γιάννινα.

— Επίσης στα Γιάννινα πέθανε ο Γιώργος Σεραφείμ που η μάνα του κατάγονταν απ' την Κορύτιανη κι απ' το σόι των Μποβαρέτων.

— Πέθαναν στην Αθήνα η Ελενίσσα Φιλίππιδη το γένος Σκάρα, αδελφή του Γιάννη Σκάρα απ' την Κορύτιανη.

— Επίσης πέθανε στην Αθήνα ο γιατρός Παπασπύρου, γαμπρός από κόρη του γνωστού Κατσάνου στην Αθήνα, καταγόμενου απ' την Κορύτιανη Σίμου Ιω. Σούκη.

ΜΠΡΑΒΟ ΤΟΥΣ!

Αξίζουν έπαινοι και συγχαρητήρια σε δύο κατοίκους της Κορύτιανης που με δικά τους έξοδα έκαμαν ρυμοτομίες σε σημαντικούς δρόμους του χωριού τους. Αλλά τη ρυμοτομία την ολοκλήρωσαν με ωραίους τοίχους που στολίζουν το χωριό.

Η ρυμοτομία έγινε σε κήπους τους. Αυτοί είναι ο Χαρίλαος Σκλιβανίτης κι ο Λεωνίδας Σούκης.

Μπράβο τους και πάλι.

ΝΙΣΤΟΡΑ

ΓΑΜΟΙ

Στα Γιάννινα έγιναν οι γάμοι του Χρήστου Αλ. Γιωτόπουλου.

— Επίσης στα Γιάννινα έγιναν οι γάμοι της καταγόμενης απ' τη Νίστορα Ελένης Απ. Φράγκου.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στη Νίστορα η Σεβαστή Δ. Μακρή, μητέρα του γνωστού φίλου Γ. Μακρή που έχει το κέντρο Φανερωμένης.

ΠΛΕΣΣΙΑ

ΓΑΜΟΙ

Τον μήνα Οκτώβριο έγινε στα Πλέσια ο γάμος της Ευγενίας Τσελίκης του Κων/νου μετά του Θεοδώρου Κωσταντά υπαλλήλου της Ολυμπιακής. Ο γάμος έγινε με τα παλιά έθιμα και άφησε εποχή, μέχρι κουλούρες έριξε ο γαμπρός όταν μπήκε στην αυλή της νύφης. Το γλέντι έγινε στην αίθουσα πολλαπλών Χρήσεων της Κοινότητας και κράτησε μέχρι αργά το βράδυ.

Σ.Τ.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΛΕΣΣΙΑΣ

Στο προηγούμενο φύλλο της αξιόλογης εφημερίδας Σας, γράψαμε λίγα για τη δράση της Αδελφότητας Πλεσσίων, ενώ έπρεπε ν' αρχίσουμε από την ιστορία του χωριού μας και στη συνέχεια να δούμε την εξέλιξη του μέχρι σήμερα.

Το ίδιο, κατά τη γνώμη μου, πρέπει να κάνουν και τα υπόλοιπα χωριά των Κατσανοχωρίων, γιατί αποτελούν μια γεωγραφική ενότητα και θα πρέπει να παρακολουθήσουμε την πορεία τους σ' όλους τους τομείς, πολιτιστικό, οικονομικό κλπ.

Είναι δύσκολο σήμερα να προσδιορίσουμε ακριβώς την ίδρυση του χωριού μας (Πλέσια) λόγω των συνεχών μετακινήσεων των κατοίκων γενικά της υπαίθρου, κάτω από τις άγριες πιέσεις διαφόρων φίλων κυρίως Αλβανοβλάχικων, που συνεχώς κατέβαιναν νοτιότερα.

Απ' όσα η παράδοση διατηρεί, απ' όσα αναφέρουν οι ιστορικοί Γούδας, Λαμπρίδης, Κρυσιτάλης, Αραβαντινός και άλλοι Έλληνες και ξένοι ιστορικοί και απ' όσα προκύπτουν από το προσωπικό αρχείο του Γεωργίου Παπαδιαμαντοπούλου, ο οποίος διατήρησε ως τιμαλφή κειμήλια της οικογένειας Παπαδιαμαντοπούλου και αυτό το οικογενειακό της δέντρο, προκύπτουν τα εξής:

Στην αρχή ελάχιστες οικογένειες κατοικούσαν κοντά στον κάμπο, όπως μαρτυρούν και ονομασίες τοποθεσιών (Τούφα Μαργαρίτη, χωράφια Τσελίκης) για το φόβο της ελονοσίας, επειδή το υγρό στοιχείο δέσποζε του κάμπου. Αναφέρεται μάλιστα και η μικρότερη μακροζωία σε σύγκριση με τ' άλλα Κατσανοχώρια.

Τα νερά του κάμπου εξαφανίζονταν μετά τον Απρίλιο από καταβόθρα κοντά στην οποία, επάνω σε γήλοφο, έκτισαν παρεκκλήσι εις μνήμην του Αγίου Γεωργίου. Τη χάρη του δε

πανηγυρικά τιμούσαν και λιθόστρωτο δρόμο είχαν κατασκευάσει ως αυτό, λόγω του βαλτώδους εδάφους. Από τα δημητριακά, ελάχιστο σιτάρι στις παρυφές (ρίζες, χαλίκια) καλλιεργείτο στον κάμπο που τα χωράφια ήταν υγρά (βαρβά) αραβόσιτος που αποτελούσε την κύρια τροφή των κατοίκων. Η ευμάρεια στο χωριό Πλέσια, στην οποία αναφέρονται οι ιστορικοί, συνέπεσε με τη φυσική διέξοδο των νερών προς τον Αραχθό ποταμό και την ίδρυση του Δεσποταίου της Ηπείρου (1204-1261). Τότε ιδρύθηκε και άλλος οικισμός εις θέσιν Ράπησια (Παναγοπούλα), οι κάτοικοι του οποίου ζούσαν εκμεταλλευόμενοι μικρότερο κάμπο στους πρόποδες του Ξηροβουνίου, τα νερά του οποίου διατηρούνταν περισσότερο, όπως και μέχρι σήμερα, παρά τις προσπάθειες του Μουχτάρ για την αποξήρανσή του με καταβόθρες και από την εκμετάλλευσή του δρόμου προς την Άρτα μέσω Σκαλοπούλας και μεγάλης Σκάλας, που ανέβαινε στο Μπρίσκοβο, ανιέμεν μεταξύ Ξηροβουνίου και Αγίου Αθανασίου και αποτελούσε τη φυσική επικοινωνία των Κατσάνων με την Άρτα.

Ο συνοικισμός αυτός, που προδεδεψε, εξαφανίστηκε ολοσχερώς από θανατηφόρα επιδημία. Ελάχιστοι επέζησαν σαν κτηνοτρόφοι στη Β.Δ. πλευρά του Ξηροβουνίου (Βαλτόρα - βαλ... 5 ώρα) σημερινά Πηγάδια, που μέχρι το 1846 αποτελούσαν ένα χωριό με την Πλέσια.

Την ίδια εποχή η κυρίως Πλέσια κατέβηκε νοτιότερα, στη σημερινή θέση της, όπου άρχισε η ανάπτυξη της με την καλλιέργεια του κάμπου και προ παντός των αυτοφώνων καλίων σκουπίας, με τα οποία κατασκευάζαν άφθονα σάβωθρα και παρήγαγε πολλούς σπόρους για τη διατροφή των πουλερικών.

(Συνεχίζεται στο επόμενο)

7 νέοι από τα Πηγάδια στα Α.Ε.Ι.

ΠΗΓΑΔΙΑ (Ανταπόκριση).

Με το δικό να καμαρώνει όλο το χωριό μας, αφού φέτος πέτυχαν στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, επτά (7) παιδιά. Μπράβο τους και καλή πρόοδο και σταδιοδρομία. Συγχαρητήρια και στους γονείς τους.

Οι επιτυχόντες είναι:

- 1) Κοντογιάννη Βασιλική του Αναστασίου, Φιλοσοφική Ιωαννίνων.
- 2) Κοντογιάννης Βασίλειος του Ιωάννη, Οδοντιατρική Θεσσαλονίκης.
- 3) Κοντογιάννης Παύλος του Ιωάννη Οικονομικό, Νομικής Αθηνών (5ος με υποτροφία).
- 4) Σταύρου Σπύρος του

Δημητρίου, Φιλοσοφική Ιωαννίνων.

5) Σταύρου Πηνελόπη του Δημητρίου, Φιλοσοφική Ιωαννίνων.

6) Τάσσης Γεώργιος του Βασιλείου Πολιτικών Μηχανικών Πάτρας.

7) Τάσση Βασιλική του Βασιλείου, Φιλοσοφική Αθηνών.

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟ 1912 ΤΩΝ ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ

Τέτοια εποχή και συγκεκριμένα Νοέμβρη μήνα είχαμε το 1912 την απελευθέρωση των Κατσανοχωρίων απ' τον Τούρκικο ζυγό. Μπορεί να υπάρχουν μερικοί ακόμα που να θυμούνται τις αξέχαστες εκείνες μέρες απόκτησης της λευτεριάς. Τότε βέβαια ήταν παιδιά...

Θα θυμούνται τις σκληρές μάχες στα Πέντε Πηγά-

δια, στον Αϊ Θανάση, στις Αετορράχες, στον Άγιο Νικόλαο κι Αϊ Γιώργη και σ' άλλα υψώματα της περιοχής μας.

Θα θυμούνται την πρωτοεμφάνιση των ηρώων στρατιωτών μας.

Θα θυμούνται και κακουχίες και τρομάρες που ο πόλεμος δυστυχώς έχει πάμπολλες τέτοιες.

ΘΑΡΞΟΥΝ ΤΑΞΙΔΕΜΕΝΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Οπωσδήποτε τώρα τις γιορτές Χριστούγεννα - Πρωτοχρονιά θάχουμε στα χωριά μας και ξενητεμένους.

Θα θελήσουν έτσι να θυμηθούν πολλά απ' τις γιορτές αυτές σαν ήταν παιδιά. Τα χιόνια, τις βροχές κι αέρηδες, τις ωραίες φωτιές στα τζάκια τα κούτσουρα,

τις τηγανίτες «σπάργανα», όπως τα λέγανε, τις βασιλόπιττες, τις βίζιντες στους Χριστάδες, Βασίληδες κι άλλα πολλά.

Καλώς να έλθουν και καλό κι αξεπέραστο πέρασμα στα πατρώα χώματα που έχουμε πάμπολες αναμνήσεις...

ΓΙΑ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟ ΣΕ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΩΝ «Ν.Κ.»

Όπως πολλές φορές γράψαμε, η έκδοση των «Νέων Κατσανοχωρίων», έτυχε θερμής υποδοχής απ' όλους τους συμπατριώτες.

Αρκετοί είναι που μας στέλλουν επιστολές και εργασίες για δημοσίευση. Η Συντακτική Επιτροπή τους ευχαριστεί. Ταυτόχρονα κάνει παράκληση ό,τι είναι για δημοσίευση νάναι όσο μπορούν μικρό. Και τούτο γιατί όπως κι οι ίδιοι βλέπουν ο χώρος είναι περιορι-

σμένος, αλλά και το καλό σε μια εφημερίδα είναι να έχει πολλά κείμενα. Και κυρίως κοινωνική κίνηση. Κάνουμε αρχή απ' την Κορύτιανη με όλη τη χρονιάρα κίνηση σε γεννήσεις, βαπτίσεις, γάμους και θανάτους. Αναμένουμε κι απ' τα άλλα χωριά. Να τα γράψουν όλα να μην έχουμε παρεξηγήσεις και δήθεν παρατηρήσεις. Να μην υπάρχει καμμία - μα καμμία εξαίρεση.

Αναμένουμε.

Γ Α Λ Λ Ι Κ Α
Φροντιστήριο:
ΕΥΧΑΡΗΣ ΓΟΥΒΕΛΗ - ΝΤΟΥΡΟΥ
***
Λειτουργούν ειδικά τμήματα
— CERTIFICAT - SORBONNE I & II
— ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Θαρύπα 4 (Ιωάννινα)
Τηλ. 70.014 και 77.586

Λαογραφικό διήγημα

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ στα πιο παλιά χρόνια

από τον κ. Βασίλειο Γρ. Μπενέκο

Με το διήγημά μου αυτό θα προσπαθήσω να σας φέρω καμιά εξηνταριά χρόνια πίσω, σε εποχή κατά την οποία ήμουν κι εγώ γύρω στα δέκα με δώδεκα χρόνια.

Κι έτσι:

Ποτέ δεν θα ξεχάσω, όσα χρόνια κι αν περάσουν, και ποτέ δεν θα σβύσει από την ψυχή μου η πανέμορφη εικόνα, η μεγάλη ζωγραφιά που είχε δημιουργηθεί κατά την είσοδό μου στο σπίτι μου την παραμονή των Χριστουγέννων στο αγαπημένο μου χωριό, και ήταν αυτή η ίδια που παρουσιαζόταν μπροστά στα παιδικά μου μάτια για πολλά χρόνια. Από μέρες τότε η μακαρίτισσα η μητέρα μου κουραζόταν πολύ να τακτοποιήσει με τις αδελφές μου όλο το σπίτι και μέσα κι έξω, ώστε να είναι αυτό έτοιμο κι όπως πρέπει και χρειάζονταν για τις μεγάλες γιορτές.

Εξω τα πεζούλια και σκαλοπάτια, ασπρισμένα κι ολοκάθαρα έδειχναν κι εκείνα γιορτερά. Αυλόπορτα και το σύνολο της αυλής κι εκείνο το ίδιο. Τη μέρα αυτή της παραμονής των Χριστουγέννων, εμείς οι μικρότεροι κοντεύαμε να πάρουμε τα πόδια στην πλάτη, για να μην λερώσουμε τίποτε. «Πάτε να παίξετε, μας φωνάζαν κι όταν νυχτώσει να ρθείτε». Άλλο που δεν θέλαμε κι εμείς. Με το βραδάκι επιστρέφαμε στο σπίτι και στην πόρτα μας υποχρέωνε η μητέρα μας να βγάλουμε τα παπούτσια και να μπορούμε προσεκτικά στο σπίτι και μάλιστα στο χειμωνιάτικο του σπιτιού. Δεν έπρεπε να λερώσουμε τίποτε. Από την πρώτη ματιά, πιστεύαμε κι εμείς, πως είχαν δικίο που μας φώναζαν μακριά από το σπίτι... Εδώ είναι όλα αλλαγμένα. Πατώματα, μπάσια, στρωσίδια, προσκέφαλα, τάβλες, τοίχια. Στα μπάσια στρωμένες χρωματιστές μαντινιές, καθαρά μάλλινα προσκέφαλα γύρω γύρω στα μπάσια, κάνουν ένα όμορφο γιορταστικό ολοκάθαρο σύνολο. Στα καθαρά μικρά τζάμια αργοσαλεύουν καθαρά κουρπινάκια για τότε. προς το κάτω μέρος του χειμωνιάτικου αυτού δωματίου κι απέναντι από το μπουχαρί, στέκεται στα τέσσερα ξυλοπόδαρά του το μεγάλο τραπέζι του σπιτιού στρωμένο με βαρύ τραπέζομάντηλο και στη μέση μια μεγάλη φωτογραφία του παππού και της γιαγιάς. Βλέπετε δεν ήταν τότε τα Χριστουγεννιάτικα δέντρα. Στην κατάλευκα ντυμένη γωνιά αλλά και μπουχαρί γενικά, βογγούν τα κούτσουρα και οι φλόγες της φωτιάς γλύφουν απαλά και γλυκά τα ξύλα και τα τοίχια γύρω κι επάνω ψηλότερα.

Γύρω στο τζάκι και κάπως χαμηλά είναι κρεμασμένη με τέχνη μια ολοκλήρωτη μπουχαροπόδια, ψηλά στο τζάκι και στη μέση ακριβώς η μεγάλη λάμπα του σπιτιού σκορπίζει τριγύρω το κάπως θαμπό της φως. Το καντήλι στα εικονίσματα σπινθιρίζει ελαφρά. Όλα φαίνονται γιορτάσιμα. Καθένας μας τώρα, πλυμένος, αλλαγμένος και ολοκάθαρως παίρνει τη θέση του γύρω στη φωτιά, με τα πόδια σαν πυραμίδες προς αυτή και αντίκρυ της. Εξω ο βοριάς σφυρίζει συνήθως δυνατά και το κρύο δυναμώνει. Η μάνα μας με ανασκουμπωμένη την ποδιά μπαίνει στο δωμάτιο και στην κουζίνα. Μετά από λίγη ώρα με φέρνει την ευχάριστη για μας είδηση πως το χιόνι στρώνεται για καλά και το σκοτάδι πυκνώνει σκέπασε τον τόπο.

Σε λίγο μια μεγάλη πυρραυίδα μπαίνει στη φωτιά κι ο πατέρας μας προσοχή βάζει επάνω της τη μαυροπλακα. Επάνω σ' αυτή τα σπάργανα του Χριστού αρχίζουν να γίνονται γύρω το καλό του χρόνου. Η φωτιά δυναμώνει με τα ζερά χερόξυλα που μπαίνουν και τα σπάργανα γυρνούν κι από τη άλλη και αφού ψηθούν καλά, η μεγαλύτερη αδελφή μου τα παίρνει ένα

ένα και τα βάζει με σειρά στο μεγάλο ταψί που έχει δίπλα της. Επάνω σ' αυτή στρώση σκορπίζεται ψιλοκομμένη καρύδα για να ακολουθήσει κι άλλη κι άλλη στρώση. Αφού γεμίσει κάπως το ταψί χύνεται μέσα σ' αυτό κρύο και πυκνό σιρόπι ή από ζάχαρη ή απ' μέλι.

Εκεί κουτώνεται για λίγο για να φουσκώσουν και μαλακώσουν οι ξεραψημένες τηγανίτες. Η δουλειά των σπαργάνων τελειώνει. Με χαρά περνάμε όλο μικροί και μεγάλοι, τη γλυκό πρόσταγμα της μάνας να περνούμε στην κουζίνα, όπου μας περιμένει ένα κοντόγεμο απ' τα σπάργανα πιάτο. Στον τοίχο ένα ρολόι απ' τα παλιά με ρυθμικούς χτύπους μετράει το πέρασμα του χρόνου.

Εμάς τους μικρότερους μας τρώει η αγωνία τότε θ' ακούσουμε τις καμπάνες της εκκλησίας να μας καλούν στη Χριστουγεννιάτικη λειτουργία. Μακριά όμως η ώρα αυτή. Αλλά όταν νοιώσαμε το γλυκό ύπνο να σιγοκλείνει τα μάτια μας, παρακαλούμε τη μάνα μας να μας ξυπνήσει να πάμε στην εκκλησία με την πρώτη καμπάνα. Γι' αυτό πρόχειρα κοιμόμαστε στα μπάσια του σπιτιού και απ' λαμβάνουμε και κάπως τις φλόγες της φωτιάς και τις σκιές που γίνονται γύρω μας.

Εξω απόλυτη ησυχία. Μόνο στο τζάκι βογγούν τα κούτσουρα και τρίζουν. Εξω ούτε γαύγισμα σκυλιού ούτε βέλσισμα προβάτου. Το χιόνι πέφτει αδιάκοπο και πυκνό.

Όλους μας συνεπαίρνει ο ύπνος αλλά όλοι μας πιστεύουμε πως θα ξυπνήσουμε τότε όταν βαριά, γλυκά και μισοσβυσμένα θ' ακουστούν τα χτύπημα της καμπάνας της εκκλησίας. Η φωτιά σπινθιρίζει κι έξω το χιόνι πέφτει πυκνό.

Πόση χάρη σ' αλήθεια είχαν τα χρόνια εκείνα οι Χριστουγεννιάτικες αυτές γιορτές στο χωριό, στο τζάκι του σπιτιού, όταν τις συντρόφευαν η χαρά, η ευτυχία, η αγάπη και καλοσύνη! Και πόσο ευτυχείς θα είμαστε κι εμείς αν για μια φορά ακόμη, γυρνούσαμε στα παλιά εκείνα χρόνια και ξαναβρίσκαμε την παλιά εκείνη ευτυχία και ξεγνοιασιά. Δυστυχώς όμως...

Καλά Χριστούγεννα και Καλή Πρωτοχρονιά. Ευχαριστώ.

Βασίλειος Γρ. Μπενέκος